

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 21P/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923203239
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladislav Ďurkáš
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2023:6923203239.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
21P/32/2023

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom Mgr. Vladislavom Ďurkáňom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v Reedukačnom centre Čerenčany zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, dieťa rodičov - matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

2
21P/32/2023

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11P/46/2017-20 zo dňa 18.12.2017 a to tak, že ústavná starostlivosť nad maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX sa bude realizovať v reedukačnom centre Čerenčany, so sídlom Samuela Kolára č. 72, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 00 163 333.

II. Matka maloletej je povinná platiť na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca k rukám Reedukačného centra Čerenčany, so sídlom Samuela Kolára 72, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 00 163 333.

III. Otec maloletej je povinný platiť na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca k rukám Reedukačného centra Čerenčany, so sídlom Samuela Kolára 72, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 00 163 333.

IV. Týmto sa zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 10P/53/2023-12 zo dňa 18.5.2023.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

5
21P/32/2023

1. Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 24.7.2023 bolo začaté konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, nakoľko z podnetu UPSVaR Rimavská Sobota vyplynulo, že

bežné výchovné metódy Centra pre deti a rodiny boli vyčerpané a neboli účinné a správanie maloletej si vyžaduje stabilné bezpečné prostredie s jasne určenými pravidlami a striktno vymedzenými hranicami v prevýchovnom zariadení.

2. Rodičia sa k uzneseniu o začatí konania písomne nevyjadrili a pojednávania vo veci sa nezúčastnili.

3. Okrem výsluchu prítomných účastníkov konania a rozhodnutiami z pripojených spisov boli prečítané listiny, a to: odpoveď UPSVaR RA č.l. 29 týkajúca sa otca, potvrdenie o poberaní dávky v hm. núdzi č.l. 30-31, potvrdenie o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie otca mal. č.l. 32-33, odpoveď UPSVaR RS týkajúca sa matky č.l. 34, potvrdenie o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie matky č.l. 35, potvrdenie o nepoberaní prídavku na deti a rodičovského príspevku matky č.l. 36-37, potvrdenie o tom, že matka nie je príjemcom dávky v hm. núdzi č.l. 38, správa o povesti obce Hodejov týkajúca sa matky č.l. 40, správa Soc. poisťovne o rodičov mal. dieťaťa č.l. 51, správa KO č.l. 53-54, správa CDR Kremnica č.l. 55, zhodnotenie reedukačného centra Čerenčany týkajúca sa vzdelávacieho procesu a disciplíny v škole mal. č.l.56-57, súhlas reedukačného centra s umiestnením mal. na výkon ústavnej starostlivosti č.l. 58, ilustrácie REGOB mal. a rodičov ilustrácie Soc. poisťovne týkajúce sa rodičov mal. v prílohovej obálke. Na základe takto vykonaného dokazovania bol zistený nasledovný skutočný stav veci:

4. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 2P/177/2014-33 zo dňa 14.01.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.02.2015 bola okrem iného nad maloletou a jej súrodencami nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizovala v detskom domove Združenie rodiny pre detský úsmev Veľké Kozmálovce. Týmto rozsudkom bola zároveň uložená povinnosť rodičom detí platiť minimálne výživné pre uvedené zariadenie. Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR však uvedenému zariadeniu zrušilo akreditáciu a na uvedenom základe Okresný súd Rimavská Sobota uznesením o neodkladnom opatrení č.k. 10PPOm/2/2016-17 zo dňa 15.12.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.01.2017 nariadil, aby boli maloletá so súrodencami dočasne zverení do starostlivosti právnickej osoby Detského domova Maurícius, Dolná 49/21, Kremnica. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11P/46/2017-20 zo dňa 18.12.2017 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 2P/177/2014-33 zo dňa 14.01.2015, právoplatný dňa 04.02.2015 tak, že ústavná starostlivosť nad maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX sa bude realizovať v Detskom domove Maurícius, Dolná 49/21, Kremnica. Matka a otec boli zaviazaní platením výživného v minimálnej zákonnej k rukám DD. Uznesením o neodkladnom opatrení zo dňa 18.5.2023 nariadil, aby CDR Kremnica odovzdalo maloletú A. do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany.

3. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 6.10.2023 je v súlade s najlepším záujmom maloletej, aby zotrvala v reedukačnom procese naďalej, vzhľadom k tomu, že maloletá mala opakovane výchovné problémy v Centre pre deti a rodiny Kremnica, neprosperovala a v súčasnosti dokáže dobre fungovať v prostredí so striktno vymedzenými hranicami v prevýchovnom zariadení. Orgán SPODaSK navrhol súdu, aby v záujme priaznivého, psychického a sociálneho vývinu maloletej nariadil zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu z pôvodného Centra pre deti a rodiny Kremnica, ul. Jula Horvátha 924/78 na Reedukačné centrum Čerenčany ul. Samuela Kollára č.72.

4. Podľa správy CDR Kremnica z 10. mája 2023 sa u maloletej po návrate z Reedukačného centra po absolvovaní pedopsychiatrického vyšetrenia prejavilo problematické správanie, zostala podráždená, impulzívna, začala sa vulgárne vyjadrovať na adresu vychovávateľov, prestala rešpektovať pravidlá na skupine, pričom jedenkrát prišla aj pod vplyvom alkoholu, odmieta užívať pedopsychiatrické lieky, zhoršila sa aj v prospechu v škole, v škole mala oneskorené príchody a dostala aj pokarhanie. Aj napriek viacerým upozorneniam zo strany zamestnancov CDR Kremnica svoje správanie odmietla zmeniť.

5. Podľa zhodnotenia Reedukačného centra Čerenčany zo dňa 29.9.2023 RC odporučilo v reedukačnom procese zotrvať, nakoľko sa javí ako prospešný. Režimové zariadenie má na mal. pozitívny vplyv, zabezpečuje jej zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin, potvrdilo sa, že v podmienkach CDR Kremnica opakovane zlyhávala. Zároveň riaditeľstvo RC Čerenčany oznámilo, že súhlasí s prijatím maloletej na výkon nariadenej ústavnej starostlivosti.

6. Na pojednávaní z výpovede zástupkyne kolízneho opatrovníka vyplynulo, že u mal. sa problémy v správaní, vo výchove prejavili už v minulom období, už v r. 2021, z uvedeného dôvodu bola umiestnená v diagnostickom centre na diagnostickom pobyte, kde bolo uvedené, že pokiaľ sa správanie mal. zlepší,

je vhodné navrátenie do CDR v prípade zhoršenia správania mal. sa odporúča reedukačné centrum správanie mal. sa po návrate diagnostického centra najprv zlepšilo, neskôr sa zhoršilo a mal. bola výchovným opatrením umiestnená v Reedukačnom centre. Po návrate z výchovného opatrenia bola naspäť navrátená do CDR, kde sa jej správanie síce spočiatku zlepšilo no neskôr došlo k jeho zhoršeniu, kedy mal. bez ohlásenia opúšťala skupinu, provokovala a vyhrážala sa ostatným mal. deťom. Boli tam problémy v jej správaní, ktoré nebolo možné riešiť v rámci programu nastaveného v CDR. Z uvedeného dôvodu mal. bola preto umiestnená NO v reedukačnom centre. Výchovný proces sa už v reedukačnom centre začal. Maloletá patrí medzi deti, ktorá zvláda tento reedukačný proces. Sama sa vyjadrila, že v reedukačnom centre sa cíti lepšie. Teda miernejšie opatrenia v CDR nespĺnili svoj účel a nezabezpečia dostatočne potrebnú starostlivosť a nezabezpečia riadnu výchovu mal. preto je potrebné umiestniť mal. do zariadenia s prísnejším režimom. Navrhla, aby ústavná starostlivosť bola vykonávaná v reedukačnom centre, ktoré samotné reedukačné centrum samo uviedlo, že súhlasí s takýmto umiestnením mal. do ústavnej starostlivosti. Čo zisťovala aj osobne návštevou v reedukačnom centre dva týždne dozadu.

7. Otec maloletej podľa správy UPSVaR Revúca zo dňa 21.9.2023 je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 04.09.2019, od 01.10.2021 poberá dávku v hmotnej núdzi, naposledy do výšky 74 Eur. Podľa správy UPSVaR Rimavská Sobota matka maloletej nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani iné sociálne dávky a nepoberá ani prídavok na dieťa a rodičovský príspevok. Zo správy sociálnej poisťovne zo dňa 28.09.2023 vyplýva, že matka ani otec maloletej nie sú poberateľmi akýchkoľvek dávok. Podľa podnetu UPSVaR Rimavská Sobota sa matka nachádza na neznámom mieste v Rakúsku alebo v Nemecku.

8. Podľa § 45 ods. 1, vetra prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "zákon o rodine"), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 47 ods. 1 písm. c) zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

10. Podľa § 54 ods. 1 zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 54 ods. 3 zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 54 ods. 4 zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

14. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

22. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázanú dôvodnosť podaného návrhu vo veci samej. Maloletá A. B. absolvovala pre výchovné problémy opakovane pobyty v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu, pričom po absolvovaní diagnostického pobytu v Diagnostickom centre toto centrum odporučilo umiestnenie maloletej do reedukačného centra, v prípade, že sa bude nevhodné správanie maloletej opakovať. Vzhľadom na vážne problémy v správaní maloletá už bola neodkladným opatrením umiestnená dočasne do starostlivosti reedukačného centra. Keďže je potrebné v reedukačnom procese maloletej pokračovať, nakoľko sa javí ako prospešný a režimové zariadenie má na maloletú pozitívny vplyv, pričom v zariadení s miernejším režimom (CDR Kremnica) maloletá opakovane porušovala tam stanovené pravidlá a dochádzalo k problematickému správaniu maloletej, súd zmenil zariadenie výkonu ústavnej starostlivosti nad maloletou tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Reedukačné centrum Čerenčany pritom súhlasilo s výkonom ústavnej starostlivosti nad maloletou. Zároveň súd zohľadnil aj vyjadrenie súhlasu maloletej so zotrvaním v reedukačnom centre, ako to vyplynulo zo správy kolízneho opatrovníka.

23. Vzhľadom na to, že súd rozhodoval o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletou rozhodoval aj o povinnosti jej rodičov prispievať na výživu maloletej k rukám reedukačného centra. Nebola pritom zistená zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného podľa poslednej úpravy súdu. Matka maloletej sa dlhodobo nachádza na neznámom mieste mimo Slovenska a na Slovensku nepoberá žiadne dávky a otec je dlhodobo nezamestnaný a je poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Súd preto matku aj otca maloletej zaviazal na platenie výživného v minimálnej zákonnej výške.

24. Súd zároveň počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 10P/53/2023-12 zo dňa 18.5.2023.

25. Súd s poukazom na § 52 CMP rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu..

Poučenie:

2

21P/32/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.